

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
RAYMOND C. PACE**

Seduta tad-29 ta' Mejju, 2008

Rikors Numru. 53/2006

**Konkors ta' Kredituri ta' Carmelo Gauci Limited C-
5376.**

Il-Qorti,

I. PRELIMINARI.

Rat ir-rikors ta' HSBC Bank Malta p.l.c. (C-3177) datat 18 ta' Jannar 2006 a fol. 1 tal-process fejn gie premiss:-

Illi wara subbasta bin-numru: 87/2001 fl-ismijiet: HSBC Bank Malta p.l.c. vs Carmelo Gauci Limited giet depozitata garanzija bankarja bin-numru: 081-01/2005 ghall-ammont ta' sitta u disghin elf, erba' mija u sitta u hamsin lira Maltija u sitta u tletin centezmu (Lm96,456.36 = €224,682.88) mill-istess bank esponenti permezz ta' cedola numru: 748/2005 u dan *ai termini* tal-**artikolu 338 tal-Kodici Civili tal-Organizzazzjoni u Procedura Civili (Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta)** sabiex tkopri l-kreditu

pretiz mill-Kummissarju tat-Taxxa Fuq il-Valur Mizjud fil-konfront ta' Carmelo Gauci Limited wara li dan tal-ahhar kien l-uniku kreditur li kien baqa' jopponi ghac-cedola ta' kompensazzjoni pprezentata mill-Bank esponent;

Illi din il-garanzija bankarja giet depozitata wara dibattitu legali assidwu, kif jirrizulta mill-atti tac-cedola ta' kompensazzjoni tat-30 ta' Novembru 2004 (Dokument HSBC) bejn l-istess bank esponent u l-Kummissarju tat-Taxxi Fuq il-Valur Mizjud. Fil-fatt, il-Bank esponent kien offra din il-garanzija bankarja minn jeddu, minghajr ordni tal-Qorti, sabiex jizblokka s-sitwazzjoni u jkopri l-interessi tal-istess Kummissarju u dan *ai termini* tal-**artikolu 338 (4) tal-Kap.12** f'kaz li l-istess Kummissarju jirnexxilu jirbah kawza skond il-procedura kif stabbilita fl-**artikoli 338 (6) u 416 tal-Kap 12**;

Illi sussegwentement, fit-2 ta' Dicembru 2005 l-istess Kummissarju pprezenta rikors fl-atti tac-cedola fejn talab l-izbank tal-istess garanzija mic-cedola numru: 748/2005. Permezz ta' digriet tas-6 ta' Dicembru 2005 il-Qorti ordnat n-notifika tar-rikors surreferit lil 'kull min ghandu x' jaqsam';

Illi l-istess Kummissarju ghazel illi jinnotifika biss lid-debitur Carmelo Gauci Limited li f' dan l-istadju ma kellux interess li jopponi. B'dan l-agir il-Kummissarju zvija lil din l-Onorabbli Qorti, li *stante* n-nuqqas ta' oppozizzjoni minn kredituri ohra, il-Qorti permezz ta' digriet taghha tal-10 ta' Jannar 2006, laqghet it-talba ghall-izbank tal-Kummissarju;

Illi in segwitu ta' dan l-agir tal-Kummissarju, il-bank esponent, fit-12 ta' Jannar 2006 ipprezenta rikors ghar-revoka *contrario imperio* tad-digriet ta' din l-Onorabbli Qorti tal-10 ta' Jannar 2006 peress illi: (a) il-procedura uzata mill-Kummissarju tat-Taxxa Fuq il-Valur Mizjud ma kenitx dik korretta peress illi ma gietx uzata l-procedura stabbilita mill-**artikoli 338 (6) u 416 tal-Kap 12**; (b) li apparti minn hekk, id-digriet ta' din l-istess Qorti tal-10 ta' Jannar 2006 gie milqugh kontra l-principju ta' *audi alteram partem*;

Illi l-bank esponent jinsab kreditur tas-socjeta` Carmelo Gauci Limited fis-somma ta' zewg miljuni, mitejn u erbat elef, seba' mija tmienja u sebghin liri Maltin u sebgha u disghin centezmu (Lm2,204,778.97 = €5,135,753.48) *oltre* l-imghaxijiet legali skond kuntratt ta' kostituzzjoni ta' debitu fl-atti tan-Nutar Dottor Maurice Gambin datat 27 ta' April 2001 u rez ezequttiv permezz ta' ittra ufficjali datata 18 ta' Settembru 2001 mil-liema kreditu tnaqqas biss l-ammont ta' seba' mija u hamsa u sebghin elf lira Maltija (Lm775,000 = €1805264.38);

Illi l-Bank esponent ghandu nteress li ma jibqax obligat taht garanzija bankarja *ad infinitum* sempliciment ghax il-Kummissarju tat-Taxxi fuq il-Valur Mizjud ghadu ma fetahx il-procedura apposta biex ikun jista' jottjeni d-dikjarazzjoni rikjesta mill-garanzija cioe` dwar jekk il-Kummissarju tat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud ghandux dritt porzjuri fuq dak il-Bank esponent jew le;

Illi l-kreditu tal-HSBC Bank Malta p.l.c. jippregradwa fit-trattazzjoni tal-kawza u l-Kummissarju tat-Taxxa Fuq il-Valur Mizjud kif ser jigi ppruvat fit-trattazzjoni tal-kawza tal-Kummissarju tat-Taxxa Fuq il-Valur Mizjud m' ghandux dritt jopponi ghall-izbank tal-garanzija bankarja hawn fuq imsemmija;

Ghaldaqstant, is-socjeta` esponenti titlob bir-rispett li din l-Onorabbli Qorti joghgobha tordna l-ftuh tal-konkors ta' kredituri kontra s-socjeta` Carmelo Gauci Limited.

Rat li dan ir-rikors kien appuntat ghas-smigh minn din il-Qorti kif hekk presjeduta ghas-seduta tal-4 ta' April 2006.

Rat l-avviz migjub fil-Gazzetta tal-Gvern mahruga fil-21 ta' Frar 2006 kif tidher a fol. 134 u avviz iehor f' gazzetta lokali li huwa mmarkat bhala Dok "A" a fol. 137 tal-process.

Rat ir-risposta tal-Kummissarju tat-Taxxi fuq il-Valur Mizjud datata 27 ta' Frar 2006 a fol. 140 tal-process fejn espona:-

Illi kif sewwa nghad fir-rikors tas-socjeta` rikorrenti HSBC Bank Malta plc, permezz tad-digriet taghha ta' l-10 ta' Jannar 2006 din l-Onorabbli Qorti laqgħet it-talba ta' l-esponent sabiex jizbanka s-somma ta' sitta u disghin elf erba' mija sitta u hamsin liri Maltin sitta u tletin centezmu (Lm96,456.36 = €224,682.88) rapprezentanti ammont dovut lilu.

Illi meta l-esponent fit-12 ta' Jannar 2006, mar flimkien mar-Registratur tal-Qorti sabiex tigi zbankata din is-somma minghand is-socjeta` rikorrenti, din irrifjutat li ssarraf il-garanzija bankarja u b'hekk l-esponent ipprezenta rikors dakinhar stess (Dok. "K1") quddiem din l-Onorabbli Qorti fejn talab li jingħata kull provediment li jidhrilha xierqa li għandha tagħti fic-cirkostanzi.

Illi sallum għad m' hemmx ezitu fuq dan ir-rikors, u lanqas fuq ir-rikors li pprezentat is-socjeta` rikorrenti fl-istess gurnata (ara Dok. "K2") fejn din talbet ir-revoka *contrario imperio* tad-digriet fuq imsemmi ta' l-10 ta' Jannar 2006.

Illi kien biss wara l-prezentata ta' dawk ir-rikorsi u r-risposta ta' l-esponent (ara kopja Dok. "K3") fejn gie suggerit li s-socjeta` attrici ma kellha l-ebda nteress li tagħmel talba għal konkors ta' kredituri li l-istess socjeta` attrici ddecidiet proprju li tintavola r-rikors promotur.

Illi kuntrarjament għal dak sottomess mis-socjeta` rikorrenti, l-esponent għandu kull interess li jopponi għall-izbank tal-garanzija bankarja in kwistjoni *stante* li l-kreditu tiegħu jgawdi privilegg speċjali *a tenur* ta' l-**art 62 ta' l-Att Dwar it-Taxxa fuq il-Valur Mizjud (Att XXII ta' l-1998)**.

Għalhekk l-esponent jitlob bir-rispett illi din l-Onorabbli Qorti joghghobha li tissuspendi l-proceduri odjerni sa dak iz-zmien li joghghobha tagħti digriet fuq ir-rikors ta' l-esponenti u dak tas-socjeta` rikorrenti datati rispettivament 12 ta' Jannar 2006, u dan skond kull provediment li jidhrilha xierqa li għandha tagħti.

Rat il-verbali tas-seduti mizmuma quddiem il-Qorti kif hekk presjeduta tal-4 ta' April 2006 fejn meta ssejhet il-kawza deher Dr. Robert Mangion ghas-socjeta` rikorrenti u I-PL Adrian Borg. Deher George Catania bhala rapprezentant tal-Kummissarju tal-VAT assistit minn Dr. Veronica Aquilina. Deher ukoll Dr. Peter Fenech ghas-socjeta` Everest Metal Industries. Id-difensuri prezenti rrilevaw li baqa' ssir in-notifika tas-socjeta` Carmelo Gauci Ltd. bir-rikors tal-Kummissarju tal-VAT u Dr. Aquilina ghandha tiehu hsieb dan u titlob li din issir abbazi tal-**Art 187 (5) tal-Kap 12** f' gazzetta lokali wahda. Il-Qorti laqghet it-talba u *purche`* li jsir dan, il-Qorti nnominat bhala Perit Legali lil Dr. Louis Cassar Pullicino a spejjez provizorjament tas-socjeta` rikorrenti HSBC. Il-Qorti ordnat l-allegazzjoni tal-atti tas-Subbasta u tac-cedola ta' kompensazzjoni u cedola ta' depositu relattiv ghal dan il-konkors. Inghata digriet tal-affidavit lill-partijiet b' terminu ta' erbghein (40) jum kull wiehed. Il-Qorti awtorizzat lill-Perit Legali jiffissa seduta ghal kull parti. Il-kawza giet differita ghar-rapport ghas-6 ta' Dicembru 2006.

Rat il-verbali tas-seduti mizmuma quddiem il-Perit Legali Dr. Louis Cassar Pullicino u d-dokumenti hemm esebiti kif jidhru minn fol. 472 sa fol. 486 tal-process.

Rat ir-rapport tal-Perit Legali Dr. Louis Cassar Pullicino pprezentat fir-Registru fit-22 ta' Frar 2007 u mahluf *seduta stante* fis-seduta tas-6 ta' Marzu 2007, liema rapport jinsab esebit minn fol. 509 sa fol.527 tal-process.

Rat il-verbali tas-seduti mizmuma quddiem il-Qorti kif hekk presjeduta fejn fis-seduta tal-15 ta' Novembru 2007 meta ssejhet il-kawza deher Dr. Veronica Aquilina u George Catania ghall-Kummissarju tat-Taxxi Interni. Deher Dr. Robert Mangion u l-Perit Legali Adrian Borg ghall-Bank konvenut HSBC. Il-Qorti attirat l-attenzjoni tad-difensuri prezenti ghan-nom ta' Leo Chetcuti Caruana *et a* fol. 506 tal-process datat 15 ta' Dicembru 2006. Dr. Joseph Schembri u Leo Chetcuti Caruana msejhin diversi drabi baqghu ma dehru. B'referenza ghal dan id-difensuri prezenti ndikaw illi ladarba l-istess persuna kienet notifikata bid-data tal-appuntament tar-rikors ghall-

apertura tal-konkors ta' kredituri, sta ghall-istess persuna li tipprezenta l-pretensjoni taghha fit-terminu mpost mil-ligi, haga li jidher li ma saritx u fil-fatt ma giet ipprezentata l-ebda talba biex jikkonkorru sa din is-seduta stess, u ghalhekk issottomettew li n-nota a fol. 506 m'ghandhiex tkun t' ostakolu ghall-prosegwiment tal-kawza. Il-Qorti *in vista* ta' dan verbalizzat ordnat il-prosegwiment tal-kawza bl-eskussjoni tal-Perit Legali. Xehed bil-gurament Dr. Louis Cassar Pullicino. Dr. Aquilina talbet li taghmel nota ta' osservazzjonijiet. Il-Qorti laqghet it-talba u pprefiggiet terminu sa l-ahhar tas-sena 2007 lil Dr. Veronica Aquilina biex tipprezenta n-nota ta' osservazzjonijiet bil-visto/notifika lid-difensur tal-kontro-parti li jkollu sa l-ahhar ta' Frar 2008 biex jirrispondi. Il-kawza giet differita ghall-provediment finali ghad-29 ta' Mejju 2008.

Rat in-nota ta' sottomissjonijiet tal-Kummissarju tat-Taxxi fuq il-Valur Mizjud datata 24 ta' Dicembru 2007.

Rat in-nota ta' osservazzjonijiet tal-attur HSBC Bank Malta plc datata 20 ta' Frar 2008.

Rat l-atti kollha esebiti u d-digrieti taghhom relattivi.

Rat ix-xhieda kollha hemm moghtija.

Rat id-dokumenti esebiti.

Rat l-atti kollha l-ohra tal-kawza.

II. KONSIDERAZZJONIJIET.

Illi dawn il-proceduri nbdeu fuq talba ta' HSBC Bank Malta plc permezz ta' rikors intavolat fit-18 ta' Jannar 2006 fejn intalab li din l-Onorabbli Qorti tordna l-ftuh tal-konkors ta' kredituri kontra s-socjeta' Carmelo Gauci Ltd. Fil-31 ta' Jannar 2006 it-talba tal-HSBC Bank Malta plc intlaqghet u gie ordnat il-ftuh tal-proceduri tal-konkors tal-kredituri, kif ukoll li jinhargu l-avvizi *a tenur* tal-**artikolu 416 (1) tal-Kap 12** jsiru n-notifiki necessarji. *In segwitu* ta' dawn gew prezentati zewg rikorsi minn zewg kredituri –

HSBC Bank Malta p.l.c u l-Kummissarju tat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud.

Illi ghalhekk dan il-konkors jirrigwarda kreditu pretiz mill-kredituri konkorrenti fuq ir-rikavat mill-bejgh tal-proprjeta' immobbli tas-socjeta' debitrici Carmelo Gauci Ltd. Kienet saret subbasta nru 87/2001 fl-ismijiet "HSBC Bank Malta plc vs Carmelo Gauci Limited" tal-immobbli proprjeta' tas-socjeta' debitrici fejn il-bank ipprezenta cedola ta' kompensazzjoni fit-30 ta' Novembru 2004 biex jissodisfa *in parte* dak lilu dovut. Sussegwentement giet anki depozitata garanzija bankarja mill-bank permezz ta' cedola ta' depozitu nru 748/05 *ai termini* ta' l-**artikolu 338 tal-Kap 12** sabiex tkopri l-kreditu pretiz mill-Kummissarju tat-Taxxa Fuq il-Valur Mizjud li kien kreditur li baqa' jopponi ghac-cedola ta' kompensazzjoni pprezentata mill-Bank. Infatti l-Kummissarju tat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud qed jikkontendi li huwa jgawdi privilegg specjali fuq l-immobbli in kwistjoni li kien jiforma parti mill-assi tas-socjeta' debitrici, *nonostante* l-fatt li huwa ma rregistrax dan id-dritt.

Illi permezz ta' digriet tal-4 ta' April 2006 gie nominat il-Perit Legali Dottor Louis Cassar Pullicino li halef ir-rapport imhejji fis-6 ta' Marzu 2007.

Illi mill-atti processwali jidher li l-kontendenti kienu nvoluti fi skambju ta' diversi rikorsi u risposti dwar il-proceduri tas-subbasta li wasslu ghal dan il-konkors u b'mod partikolari dwar ta' l-approvazzjoni tat-tpacija mitluba minn HSBC Bank Malta plc wara li akkwistat il-proprjeta' tas-socjeta' debitrici *animo compensandi* u d-depositu ta' garanzija bankarja mill-istess Bank fis-somma ta' Lm96,456.36 (€224,682.88) biex jaghmel tajjeb ghal-kreditu vantat mill-Kummissarju tat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud f'kaz illi l-kreditu pretiz mill-istess Kummissarju jippregradwa dak vantat mill-Bank. Dawk il-proceduri gew sorvolati b'dawn il-proceduri ta' konkors tal-kredituri u b'hekk trid tinghata decizjoni fl-atti ta' dan il-konkors sabiex jigi determinat min, fost iz-zewg kredituri konkorrenti, jippregradwa qabel l-iehor.

Illi fi proceduri tal-konkors ta' kredituri l-ewwel kwistjoni li trid tigi ndirizzata hija l-verifika tal-krediti vantati mill-konkorrenti sabiex jigi accertat li jezisti dejn li huwa dovut lilhom.

Illi ghal dak li jirrigwarda l-Kreditu ta' HSBC Bank Malta plc gew esebiti diversi dokumenti flimkien ma' l-affidavit tal-P.L. Adrian Borg. Minn dawn il-provi jirrizulta illi b'kuntratt ta' kostituzzjoni ta' debitu datat 27 ta' April 2001 fl-atti tan-Nutar Maurice Gambin (fol.174 u 396) is-socjeta' Carmelo Gauci Limited *inter alia* kkostitwiet ruhha veru, cert u likwidu debitur tal-Bank fis-somma globali ta' Lm2,435,329.27 (€5,672,791.22) salvi imghaxijiet ulterjuri.

Illi permezz ta' ittra ufficjali pprezentata mill-Bank fit-18 ta' Settembru 2001 fir-registru ta' din il-Qorti (fol.190 u 411) fil-konfront ta' Carmelo Gauci Limited u terzi li ggarantew il-hlas ta' dan id-dejn, saret interpellazzjoni sabiex is-socjeta' debitrici thallas is-somma ta' Lm2,204,778.97 ((€5,135,753.48) dovuta skond l-imsemmi kuntratt ta' kostituzzjoni ta' debitu tas-27 ta' April 2001, liema ittra ufficjali saret ukoll **a tenur tal-artikolu 256 (2) tal-Kap 12 tal-Ligijiet ta' Malta** sabiex tirrendi l-istess kuntratt hawn fuq riferit ezegwibbli. Din l-ittra ufficjali giet notifikata lil Carmelo Gauci Limited fit-22 ta' Settembru 2001 (fol.191 u 412).

Illi fit-12 ta' Mejju 2006 gie pprezentat affidavit tal-Prokuratur Legali Adrian Borg fejn ikkonferma l-fatt li sar kuntratt ta' kostituzzjoni ta' debitu u li l-istess kuntratt gie rez titolu ezekuttiv bis-sahha tal-ittra ufficjali ndikata. Bis-sahha ta' proceduri ta' subbasta li kienu nbdew mill-Kummissarju tat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud (Subbasta Nru 117/03) kien inbiegh b'ordni tal-Qorti il-fond proprjeta' tas-socjeta' debitrici maghruf bhala Carga House, Psaila Street, Santa Venera. Din il-proprjeta' effettivament giet akkwistata minn HSBC Bank Malta Plc *animo compensandi* versu l-prezz ta' Lm775,000 (€1,805,264.38).

Illi matul is-seduta mizmuma mill-Perit Legali fis-16 ta' Ottubru 2006 l-istess PL Adrian Borg ipprezenta u

kkonferma nota li giet presentata u li fiha gie konfermat illi l-kreditu dovut lill-Bank jammonta ghall-ammont ridott ta' miljun, seba' mija u hamsin elf, mitejn u disgha u disghin lira u sebgha u tletin centezmu (Lm1,750,299.37 = €4,077,100.79) u in sostenn gie esebit prospett.

Illi ghalhekk fid-dawl ta' dawn il-provi li ma gewx kontradetti jew kontrastati bl-ebda mod, din il-Qorti tikkonkludi illi HSBC Bank Malta plc huwa kreditur tas-socjeta' Carmelo Gauci Limited u li konsegwentement l-istess Bank ghandu jigi ammess jikkonkorri billi huwa kreditur fis-somma ta' Lm1,750,299.37 (€4,077,100.79), salvi imghaxijiet ulterjuri.

Illi ghall dak li huwa l-kreditu tal-Kummissarju tat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud dan huwa fl-ammont ta' sitta u disghin elf erba' mija u sitta u hamsin liri Maltin sitta u tletin centezmu (Lm96,456.36 = €224,682.88) u dwar l-istess gew esebiti kopji ta' zewg ittri ufficjali pprezentati mill-Kummissarju kontra Carmelo Gauci Limited rispettivament fis-17 ta' Settembru 2002 u 27 ta' Frar 2006, li permezz taghhom saret talba ghall-hlas tal-ammonti rispettivi ta' Lm43,497.07 (€101,020.92) u Lm 52,959.29 (€123,361.96). Bis-sahha ta' dawn iz-zewg ittri ufficjali, it-talba tal-Kummissarju ghall-ammont globali ta' Lm96,456.36 (€224,682.88 gie rez titolu ezequttiv skond il-ligi.

Illi fis-seduta mizmuma mill-Perit Legali fis-16 ta' Ottubru 2006, gie pprezentat affidavit ta' George Catania li jokkupa l-kariga ta' Direttur tat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud li kkonferma li t-talba ta' dan id-dipartiment hija ghas-somma ta' Lm96,456.36 (€224,682.88) u cioe' ghall-ammonti komplessivi ta' taxxa li kienu dehru f'avvizi mahruga mill-Kummissarju. Skond l-**artikolu 59 (1) tal-Kap 406** dawn l-istess avvizi jikkostitwixxu titoli ezequttivi *ai termini* tal-Kap 12.

Illi in kontro-ezami George Catania spjega illi mill-ammont pretiz, l-ammont li jirrapprezenta taxxa pura jammonta ghal cirka Lm40,000 (€93,174.94) u dan wara li kien sar pagament ta' Lm20,719.03 (€48,262.36), akkont ta'

somma akbar ta' Lm60,283.55 (€140,422.90). Ix-xhud ikkonferma wkoll illi l-privilegg pretiz mid-dipartiment huwa fuq is-somma ta' Lm40,000 (€93,174.94) u mhux fuq il-penali u l-kumpliment li jidher fid-dokumenti annessi fl-affidavit tieghu.

Illi ghalhekk f'dan l-istadju jirrizulta li l-ammont reklamat mill-Kummissarju tat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud fis-somma ta' sitta u disghin elf erba' mija u sitta u hamsin liri Maltin sitta u tletin centezmu (Lm96,456.36 = €224,682.88) huwa legalment dovut u l-ammont intier qed jigi ammess salv il-kwistjoni ta' privilegg u gradwazzjoni li se tigi trattata aktar 'il quddiem.

Illi mill-provi jirrizulta li l-ammont reklamat mill-Bank kien gie kawtelat bl-iskrizzjoni ta' diversi ipoteki generali u specjali numerati : 9080/1990, 6611/1991, 6612/1191, 7829/1991, 21166/1991, 15613/1993, 15614/1993, 10609/1995, 10763/1995, 17129/1995, 18084/1995, 10577/1998, 2730/1999, 5060/2000, 5061/2000, 7471/2001.

Illi kopja ta' dawn l-iskrizzjonijiet ipotekarji jirrizultaw annessi mal-affidavit tal-PL Adrian Borg a fol.414 *et seq* tal-process, kif ukoll annessi mar-rikors tal-Bank a fol.192 *et seq* tal-process.

Illi l-vertenza ta' bejn il-partijiet tirrigwarda l-eccezzjoni sollevata mill-HSBC Bank Malta plc fis-sens illi ladarba l-Kummissarju tat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud qatt ma rregistra privilegg specjali fuq il-proprjeta' subbastandi, dan il-kreditu tal-Kummissarju ma jistax jitqies li jgawdi mill-prilivegg kontemplat fl-**artikolu 62 tal-Kap 406**.

Illi l-Perit Legali kkonkluda li n-nuqqas tar-registrazzjoni fir-Registru Pubbliku tal-privilegg specjali da parti tal-Kummissarju tat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud kien fatali u b'hekk il-Kummissarju ma jgawdix privilegg specjali fuq il-proprjeta' immobbli li kienet tappartjeni lil Carmelo Gauci Limited u b'hekk l-uniku kreditur konkorrenti li jgawdi minn dritt ta' preferenza huwa HSBC Bank Malta plc li jippregradwa lill-Kummissarju.

Kopja Informali ta' Sentenza

Illi l-Kummissarju tat-Taxxa, fin-nota ta' sottomissjonijiet, jikkontesta bil-qawwa kollha l-konkluzjoni tal-Perit Legali li skond huwa tmur kontra decenni ta' guriprudenza.

Illi fl-ewwel lok, l-**artikoli 62 tal-Kap 406** jipprovdi li :-

“Il-Kummissarju jkollu privilegg specjali fuq l-attiv li jaghmel sehem mill-attivitá ekonomika ta' persuna dwar kull taxa dovuta minn dik il-persuna taht dan l-Att u t-taxxa msemmija ghandha tithallas, minkejja kull ma jista' jinsab f'xi ligi ohra, bi preferenza fuq dejn li jkollu xi privilegg iehor, hlief dejn li jkollu privilegg generali u dejn imsemmi fl-artikolu 2009 (a) jew (b) tal-Kodici Civili”.

Illi l-eccezzjoni tal-Bank hija bbazata fuq l-**artikolu 2029 tal-Kodici Civili** li jipprovdi :

“Il-privileggi specjali fuq l-immobbli m'ghandhomx effett jekk ma jigux imnizzlin fir-Registru Pubbliku fiz-zmien ta' xahrejn”.

Illi *inoltre`* fin-nota ta' sottomissjonijiet tieghu, l-Kummissarju sostna li l-Kap 16 huwa relevanti biss in kwantu l-privileggi u l-gradwatorja. Huwa kompla li l-**artikolu 62 tal-Kap 406** mhux talli jsostni li *lex specialis derogat generalis*, imma ghall-bqija hu tant car li ma jista' jaghti lok ghall-ebda interpretazzjoni ohra dwar in-natura tal-privilegg spettanti lill-Kummissarju tat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud. Huwa sostna li fil-kaz odjern huwa l-mod kif tali privilegg ghandu jinzamm li hu differenti ghal dawk il-privileggi li jipprovdi ghalihom il-Kodici Civili, jigifieri li f'dan il-kaz il-Kummissarju m'ghandu l-ebda obbligu li jirregistra l-privilegg li jgawdi kontra d-debitur sabiex igawdi wkoll il-jedd ta' preferenza fuq kredituri ohra. Dan ghaliex l-artikolu 62 japplika *'minkejja kull ma jista' jinsab f'xi ligi ohra'* liema eskluzjoni saret mil-legislatur u hija pjenament gustifikata ghar-ragunijiet imsemmija fl-istess nota. Partikolarment gie nnutat li huwa prattikament impossibbli li l-Kummissarju tat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud u l-impjegati jirregistraw noti ta' privilegg kontinwament biex l-ammonti migbura minghandhom ghan-nom tal-Gvern jigu riflessi fir-

Registru Pubbliku u li jikkancellaw ukoll dawk in-noti kontinwament biex jirriflettu s-sitwazzjoni tal-pagamenti li jkunu dahlu.

Illi l-Bank min-naha tieghu fin-nota ta' sottomissjonijiet li l-frazi *'minkejja kull ma jista' jinsab f'xi ligi ohra'* fl-**artikolu 62 tal-Kap. 406** mhux qed tipprovdi li l-privilegg specjali fuq l-immobbli m'ghandux jigi nsinwat. Izda tipprovdi ghall-pregradwazzjoni fuq dejn iehor li jkun munit bi privilegg ukoll. L-**artikolu 62** fil-fatt jipprovdi illi *'it-taxxa msemmija ghandha tithallas, minkejja kull ma jista' jinsab f'xi ligi ohra, bi preferenza fuq dejn li jkollu xi privilegg iehor, hlief dejn li jkollu privilegg generali u dejn imsemmi fl-artikolu 2009 (a) jew (b) tal-Kodici Civili'*. M'hemmx dubju illi meta l-legislatur uza l-frazi *'minkejja kull ma jista' jinsab f'xi ligi ohra'* kien qed jirreferi ghal dawk il-ligijiet li jipprovdu li kreditu ghandu jippregradwa qabel kreditu u mhux kif qed jittenta jargumenta l-Kummissarju tal-VAT. Il-Kodici Civili jipprovdi tassattivament li sabiex privilegg specjali jkun jista' jigi vantat, jehtieg li jigi registrat fit-terminu legali.

Illi m'hemmx dubju li l-ligi li tirregola t-taxxa fuq il-valur mizjud hija ligi specjali. Din il-Qorti ovvjament taqbel ma' dak sottomess mill-Kummissarju tat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud li ligi specjali tidderoga ligi generali. Izda fil-kaz in kwistjoni wiehed irid jirreferi ghall-artikolu in kwistjoni u jinterpretah. Infatti l-partijiet ma jaqblux fuq l-interpretazzjoni li dan l-artikolu ghandu jinghata kif diga' ntqal aktar 'il fuq. Huwa massimu assodat fil-gurisprudenza illi fejn il-ligi hija cara allura m'hemmx lok ghal interpretazzjoni. Pero' din il-Qorti hija tal-fehma li l-**artikolu 62 tal-Kap 406** jaghti lok ghal interpretazzjoni.

Illi l-Kummissarju tat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud semma diversi ligijiet ohra li holqu krediti privileggati minbarra dawk elenkati fil-Kodici Civili, fosthom l-**artikolu 20 ta' l-Att dwar l-Impjegi u r-Relazzjonijiet Industrijali (Kap 452)** li jipprovdi li l-pagi fil-limiti hemm stabbiliti jikkostitwixxu kreditu privileggjat u ghandu jithallas bi preferenza fuq kull jedd iehor sew jekk bi privilegg jew ipotekarju. Pero' hemm differenza billi f'dak l-Att ma jiddisponix, bhal fil-kaz in ezami, li d-dritt tal-Kummissarju

tat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud jikkostitwixxi privilegg specjali u fl-istess artikolu jaghmel referenza ghall-**artikolu 2009 tal-Kodici Civili**. Huwa evidenti li l-legislatur ghamel hekk sabiex jillimita l-estensjoni tal-preferenza u dan jindika li meta semma 'privilegg specjali' dan ma kienx *in vacuum* izda kif kontemplat fil-Kodici Civili. B'hekk ghandu jigi regolat bl-istess mod kif regolat fil-Kodici Civili cioe' anki bl-artikolu 2029.

Illi fil-fehma ta' din il-Qorti *ubi lex voluit dixit* u kwindi ladarba l-legislatur irrefera ghall-Kodici Civili fl-**artikolu 62** seta' facilment, li kieku dik kienet l-intenzjoni tieghu, li jezenta lill-Kummissarju tat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud mill-obbligu ta' l-iskrizzjoni tal-privilegg specjali fuq l-immobbli biex jikkonserva d-drittijiet tieghu. B'hekk jinghad li din il-Qorti taqbel mal-Perit Legali meta sostna:-

“Barra minn hekk, l-artikolu 62 jista' jinghad li jinqasam f'zewg aspetti, fl-ewwel parti jigi stabbilit il-privilegg specjali filwaqt li fit-tieni parti jigi stabbilit illi dan il-privilegg specjali jiggradwa bi preferenza, minkejja kull ma jista' jinsab f'xi ligi ohra fuq dejn privileggjat iehor. Jidher ghalhekk illi l-kwalifika li hemm fl-artikolu 62 li biha kwalunkwe ligi ohra ghandha tigi sottratta ghall-gradwazzjoni kontemplata fl-art.62, hija limitata ghall-kwistjoni ta' gradwazzjoni diment li jigi determinat illi dak il-kreditu huwa munit bil-privilegg specjali”.

Illi konsegwentement l-**artikolu 2029 tal-Kap 16** huwa applikabbli ghall-kaz in kwistjoni. Dan ifisser li ladarba l-Kummissarju tat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud naqas li jirregistra fir-Registru Pubbliku l-privilegg specjali, huwa ma jgawdix privilegg specjali fuq il-proprjeta' immobbli li kienet tappartjeni lil Carmelo Gauci Limited.

Illi jinghad ukoll li filwaqt li l-emenda introdotta bl-**Att XIII tal-2005, l-artikolu 59 (2) tal-Kap 406**, m'ghandhiex effett retroattiv (*vide* “**Emanuel Fava vs Profs John Mamo LL.D. et**” – Cit Nru: 1023/94/PS – 3/10/2003; “**Kummissarju tat-Taxxi Interni vs Alfred Caruana**” – App Civ Nru: 266/05/PS – 10/01/2007) u ghalhekk mhix applikabbli ghall-kaz in kwistjoni, pero' hija ndikattiva li l-

Kopja Informali ta' Sentenza

privilegg specjali tal-Kummissarju tat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud irid ikun registrat fir-Registru Pubbliku. Kif qal tajjeb il-Perit Legali din l-emenda tikkwalifika l-perjodu li fih jista' jigi registrat dan il-privilegg. M'hemm l-ebda ndikazzjoni fil-ligi li dan il-privilegg specjali jitwieled minghajr il-bzonn ta' registrazzjoni u mkien ma jinghad illi dak provdut fil-**Kap 406** japplika minkejja dak provdut fil-Kodici Civili jew ligi ohra.

Illi ghalhekk l-HSBC Bank Malta plc jippregradwa lill-Kummissarju tat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud.

III. KONKLUZJONI.

Illi ghalhekk ghal dawn il-motivi, din il-Qorti, **taqta' u tiddeciedi**, billi tiddikjara li l-gradwazzjoni li ghandha tirrizulta f'dan il-kaz hija s-segwent:-

L-Ewwel grad : HSBC Bank Malta Plc

It-Tieni Grad : Kummissarju tat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud u b'hekk il-Kummissarju tat-Taxxa Fuq il-Valur Mizjud m'ghandux dritt jopponi ghall-izbank tal-garanzija bankarja ndikata fl-atti ta' dawn il-proceduri.

Bl-ispejjez kontra l-Kummissarju tat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud.

Moqrija.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----